

EL CENTRE DE LA DANSA TRADICIONAL CATALANA

Un camí reprès, una aposta de futur

M. Teresa Clotet (CPCPTC)

Dins dels actes de la Mediterrània, 11a Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional, el passat 1 de novembre es va celebrar a Manresa la Jornada *Com voldríem un Centre de la Dansa Tradicional Catalana?* impulsada pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana (CPCPTC).

En la nostra història recent s'ha plantejat en diverses ocasions la creació d'un Centre de la dansa catalana, encara que per motius diversos, mai s'ha acabat de materialitzar. Conscients de les diverses dificultats que han sorgit en els intents anteriors i, amb l'objectiu de reconèixer i aprofitar l'experiència acumulada, es va proposar als diversos àmbits vinculats al món de la nostra dansa la participació en un diàleg sobre quines podrien ser les potencialitats d'un centre d'aquesta naturalesa.

A la jornada de Manresa es partia d'un model de Centre de la Dansa Tradicional Catalana, en fase d'avant-projecte, elaborat per una comissió constituïda per representants del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació en cooperació amb l'ajuntament de Rubí. En aquest document es planteja la creació d'un Centre que arribi a tot el territori, amb una activitat fonamentada en la cooperació amb tots els actors involucrats: els esbarts, grups de danses tradicionals i comparses, escoles de dansa, festivals de dansa, de cultura popular, investigadors, escoles, programadors, etc.

Amb la intenció de treballar per la dansa des d'un punt de vista global, la proposta estructura els objectius d'aquest Centre entorn de quatre eixos fortament interrelacionats amb uns continguts que, molt sintèticament, serien:

L'eix de la **formació**: les propostes del Centre en matèria de formació es fonamenten en la dilatada experiència, pel que fa a l'ensenyament de la dansa tradicional, present al nostre país amb una àmplia oferta en entitats i esbarts, l'escola o la universitat. A partir de la pròpia naturalesa integradora del Centre, s'hauria de procurar l'intercanvi d'experiències entre centres i docents amb l'organització de trobades, jornades d'estudi i congressos en l'àmbit de la dansa tradicional.

L'eix de la **creació**: en l'aspecte creatiu, es planteja el Centre com un espai obert a l'experimentació i la recerca de nous llenguatges per a la dansa tradicional. Es concep com un agent impulsor de la creació a través d'estimular la col·laboració i l'intercanvi de coneixements i experiències amb altres tradicions i disciplines.

L'eix de la **conservació**: en aquest camp el Centre hauria de promoure l'anàlisi de les relacions establertes entre la dansa tradicional catalana, la seva evolució i la d'altres manifestacions relacionades amb la dansa. També hauria de vetllar per la preservació dels elements patrimonials de la dansa tradicional, tot estimulant la divulgació dels estudis realitzats, tant a través del seu ús educatiu i com a base de noves creacions, com en suport documental en la diversitat de formats que les tecnologies actuals ens permeten.

L'eix de la **difusió**: el Centre, a més de vetllar per la difusió de totes les manifestacions relacionades amb les seves actuacions, hauria de procurar per la projecció de la dansa tradicional catalana a la nostra societat, impulsant la programació en teatres, sales d'exhibició i la presència als mitjans de comunicació.

Així doncs, la jornada *Com voldríem un Centre de la Dansa Tradicional Catalana?* es va plantejar com un espai de diàleg i reflexió a partir d'aquest avantprojecte, que va ser presentat de manera sintètica per en Ramon Fontdevila, director del CPCPTC. Seguidament, en Jaume Ayats, professor del Dept. d'Art de la UAB, va presentar una reflexió entorn del paper de la dansa tradicional en la societat contemporània. A continuació es va estructurar el debat en quatre taules rodones en què persones provinents de diversos àmbits relacionats amb la dansa tradicional catalana van analitzar cadascun dels eixos potencials d'activitat del Centre:

A l'eix de la formació van participar na Maria Josep Serra del Sac de Danses i de l'Escola de l'Esbart Dansaire de Rubí; na Mercè Colomer de l'Agru-

pament d'Esbarts Dansaires; en Josep García de l'Esbart Dansaire Marboleny i na Maria Navarrete de l'Associació Cultural Ai, Carai! Juntament amb en Carles Jódar, periodista, que actuava de moderador i na Montserrat Clotet com a relatora.

Van formar part de la taula de la creació na Montse Colomé de La Caldera; en Joan Manel Miquel de l'Esbart Manresà de l'Agrupació Cultural del Bages; na Catherine Allard, directora artística d'IT Dansa. Institut del Teatre; en Francesc Casadessús, director del Mercat de les Flors i n'Albert Sans, coreògraf. Moderava na Fina Sitjes, Cap de Comunicació del Grup SGAE a Catalunya i dinamitzadora cultural i va fer de relatora na Lúdia Gilabert.

L'àmbit de la conservació el van analitzar na Montserrat Garrich de Esbart Català de Dansaires; en Pompili Massa, mestre d'educació musical; na Pilar López, etnomusicòloga; en Josep Bargalló, del Grup de dansa tradicional Ramon d'Olzina i folclorista i n'Ester Baiges del Casal Popular Panxampla, amb la moderació d'en Quim Aloy tècnic de cultura de la Diputació de Barcelona i na M. Teresa Clotet actuant com a relatora.

Van presentar les seves aportacions en matèria de difusió en Joan Serra de la Factoria Mascaró i professor associat de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB; en Quim Rutllant de Catalunya Ràdio, en Pep Fargas del Consorci Transversal d'Activitats Culturals i na Carme Balagué de Saragatona. Grup de música i dansa tradicional. En Joan Morros de l'Associació Cultural El Galliner va conduir la taula i na Mònica Vilaseca va recollir les aportacions.

Novament en sessió plenària, els moderadors van sintetitzar les principals conclusions a què es va arribar a les diferents taules. Alguns temes van sorgir de manera coincident en diverses taules:

- Es va reconèixer la importància d'aprofitar un moment com l'actual, en què l'administració i les entitats manifesten objectius comuns respecte a la creació d'un centre de la dansa, i es va proposar sumar esforços per tal de poder engegar el projecte del Centre de la dansa Tradicional Catalana.
- Es visualitzà el futur Centre com un espai de trobada i d'unió per a la gran diversitat de manifestacions que componen la dansa tradicional catalana, com a espai motor, capaç de treballar amb gent diferent, obert a totes les veus. Per això serà important que el centre s'esforci per acostar-se a tothom.
- Es va reclamar la necessitat de consensuar a què ens referim quan parlem de dansa tradicional catalana i a qui s'adreçaria aquest Centre, adequant el nom del Centre a la decisió que es prengui.
- Tot i que part del treball del Centre estaria vinculat a la dansa dalt d'un escenari, és essencial que treballi per a retornar la dansa al carrer, amb l'objectiu que la gent gaudeixi amb la dansa i d'aquesta manera es mantingui com un patrimoni viu. És important superar la sensació del «no saber ballar» que actua com a barrera per a la participació.

- El centre hauria de treballar per al reconeixement de la qualitat i l'interès de la nostra dansa, per a superar el baix nivell d'autoestima que algunes vegades es manifesta en comparació amb les danses d'altres països.
- És important que el Centre vetlli per la qualitat de les propostes impulsades, amb el doble objectiu d'assegurar l'interès del públic i dels mitjans de comunicació, tant a nivell nacional com internacional.
- El nou centre es va plantejar com una xarxa d'entitats, amb representació territorial i de continguts, construïda a partir de la col·laboració i complicitat entre diferents agents.
- Es va manifestar la necessitat de l'establiment de relacions entre el Centre de la dansa i els centres de música tradicional catalana, amb l'objectiu d'aprofundir en la relació entre música i dansa.

Una sensació compartida per tots els assistents a la jornada va ser la necessitat de continuar treballant conjuntament i de promoure noves trobades com aquesta per tal de contribuir a la definició dels continguts i objectius del Centre, així com en la seva materialització.

Finalment, van cloure la jornada en Ramon Fontdevila, director del CPCPTC i en Martí Pujol, Regidor de Societat de la Informació, Identitat i Projectió Externa de l'Ajuntament de Rubí.

Des del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació el Centre de la Dansa Tradicional Catalana es planteja com un espai de cooperació, generador de sinèrgies entorn de les nostres danses i obert a tots els actors vinculats. Això fa que es valori especialment la bona acollida que va tenir la presentació de l'avantprojecte del Centre, tant des d'un punt de vista de participació com per les valuoses aportacions dels ponents. El Centre és un projecte viu, un projecte en construcció. Ara el que pertoca és continuar treballant a partir de les propostes recollides durant la jornada i plantejar una nova trobada en un futur, esperem, no massa llunyà.

Els diferents documents a què es fa referència en aquesta comunicació, es podran consultar properament al web del CPCPTC: cultura.gencat.cat/cpcptc

